

Inköspolicy

Tillämpning

Denna policy gäller för alla inköp som görs inom Östhammars kommun. Inköspolicyn beslutas och revideras av kommunfullmäktige i Östhammars kommun.

Med inköp menas alla handlingar och händelser som kan relateras till köp av vara, tjänst eller entreprenad, från att behov uppstår tills att avtal upphör att gälla. Med upphandling menas processen att annonsera, utvärdera och tilldela ett offentligt kontrakt eller avtal. Med avrop menas köp på befintliga ramavtal.

Syfte

Inköspolicyn är en politisk viljeyttring som styr tillhörande strategier, riktlinjer, regler och rutiner. Inköpsarbetet i Östhammars kommuns ska bidra till att Kommunfullmäktiges prioriterade mål 2015-2018 uppfylls. Inköspolicyn ska även stödja och främja andra antagna styrdokument, såsom Östhammars kommuns tillväxtstrategi, Östhammars kommuns policy för hållbar utveckling och Miljömål för Östhammars kommun 2016-2018 m.fl.

Mål

Inköpsprocessens mål styrs av fyra särskilt utpekade intressen: rättssäkerhet, effektivitet, näringsliv och företagsklimat samt ekologisk och social hållbarhet. Målen följs i sin tur upp genom kommunens internkontrollplan och hållbarhetsboksut.

Inköpsprocessens mål är:

- Östhammars kommuns inköp ska vara rättsäkra och ske under god affärsetik
- Östhammars kommuns inköp ska bidra till att minska kommunens samlade kostnader för köp av varor, tjänster och entreprenader. Detta sker främst genom effektiviseringar av inköpsprocessen. Östhammars kommun ska så långt det är möjligt digitalisera inköpsprocessen.
- Östhammars kommuns upphandlingsarbete ska underlätta för nyetablerade, små och medelstora företag att delta i upphandlingar och verka för en ökad dialog med det lokala näringslivet.
- Östhammars kommuns upphandlingar och avtal ska vara socialt och ekologiskt hållbara.

Rättssäkerhet

Inköp av varor, tjänster och entreprenader står för en betydande del av Östhammars kommuns kostnader. Därför är det viktigt att avrop och upphandlingar sker effektivt och hanteras på ett professionellt sätt.

All inköpsverksamhet ska följa gällande lagar om offentlig upphandling. Utöver gällande rätt ska interna styrdokument, regler och riktlinjer alltid efterföljas.

Upphandlingar och avrop ska bara utföras av personer som är särskilt utsedda för uppgiften (upphandlare och certifierade inköpare). Dessa ska ha erforderlig kompetens inom området, vilket innebär att de minst ska ha genomgått kommunens internutbildning om inköp.

Effektivitet

För att uppnå så effektiva upphandlingar och avrop som möjligt strävar Östhammars kommun efter att digitalisera så mycket som möjligt av sin inköpsprocess. Det innebär att e-upphandling och e-handel ska användas i så stor utsträckning som möjligt.

Östhammars kommuns upphandlingar ska utformas utifrån ett totalkostnadsperspektiv där en avvägning sker mellan krav och dess kostnader.

För att uppnå goda effekter av upphandlingsarbete och åstadkomma en god affär för alla parter är hög avtalstrohet nödvändig. För avsteg från befintliga ramavtal ska särskilda skäl kunna redovisas.

Uppföljningar av ingångna avtal ska ske löpande för att säkerställa att ingångna avtal följs och används på rätt sätt. Det är av största vikt att krav som ställts i upphandlingen även följs under avtalstiden. Uppföljningar och eventuella avvikelser från avtal som kan leda till påföljder ska dokumenteras.

Östhammars kommun ska i den mån det är möjligt och lämpligt samarbeta med andra upphandlande myndigheter och enheter i syfte att samordna upphandlingar och utbyta erfarenheter. Samarbetet ska främja Östhammars kommuns effektivitet och kvalitet på upphandlingsområdet.

Affärsetik

All inköpsverksamhet ska bedrivas på ett affärsmässigt och objektivt sätt. Östhammars kommuns upphandlingar ska präglas av enhetlighet och professionalitet.

Östhammars kommun ska verka för en sund konkurrens på lika villkor. Därför ska kommunen kontrollera att alla leverantörer och underleverantörer uppfyller sina samhällliga åtaganden vad gäller skatter och arbetsgivaravgifter.

Korruption och alla oegentligheter ska motverkas inom all inköpsverksamhet. För detta finns särskilda riktlinjer.

Näringsliv och företagsklimat

Östhammars kommun har en viktig roll i att stimulera företagsklimatet i kommunen såväl genom stöd och service som upphandlingar och inköp. Kommunen

vill underlätta för det lokala näringslivet att delta i kommunens upphandlingar. Det är av vikt att det lokala näringslivet får framföra sina synpunkter om hur samarbetet med kommunen ska gå till. Det är också av vikt att kommunen är öppna och transparenta i våra processer för att upprätthålla hög trovärdighet hos leverantörerna.

Majoriteten av det lokala näringslivet i Östhammars kommun är små och medelstora företag. För mindre företag är det ofta svårt att delta i offentliga upphandlingar bl.a. på grund av att kontraktsföremålet är för stort, eller att anbudsprocessen är för omfattande. Därför ska kommunen alltid i upprättandet av förfrågningsunderlag ta hänsyn till möjligheten för nyetablerade samt små- och medelstora företag att delta i upphandlingen.

Miljöhänsyn

Kommunen ska skapa fysiska och sociala förutsättningar för miljöanpassat beteende samt verka för att minska användningen av material och naturresurser, effektivisera energianvändningen och minska påverkan på naturmiljöer. Inköpsarbetet i Östhammars kommun ska bidra till att förverkliga Östhammars kommuns miljömål 2016-2018.

Vid bedömningen av vilka miljökrav som ska ställas ska en avvägning ske utifrån ett totalkostnadsperspektiv där kravens syfte och effekt vägs mot dess kostnad. Miljökrav som ställs ska vara proportionerliga och relevanta för upphandlingsföremålet och ska kunna följas upp.

Kravställningar som ska övervägas vid utformningen av förfrågningsunderlagen är:

- Krav på systematiskt miljöarbete
- Energianvändning
- Krav på utsläpp/transport
- Krav på andel ekologiska produkter
- Krav på miljötekniska lösningar
- Krav på tredjepartscertifiering (ex. miljömärkning)
- Krav på spårbarhet av produkter
- Krav på giftiga kemikalier
- Utvärdering ur ett livscykelperspektiv

Upphandlingsmyndighetens verktyg för miljökrav ska användas vid utformandet av förfrågningsunderlag. Krav som ställs ska minst vara i nivå med Upphandlingsmyndighetens krav på basnivå.

Sociala hänsyn

Östhammars kommun ska genomföra socialt ansvarsfulla upphandlingar. I varje upphandling ska möjligheten att ställa sociala och etiska krav övervägas. Sociala och etiska krav som ställs ska vara proportionerliga och relevanta för upphandlingsföremålet och ska kunna följas upp.

Östhammars kommun ska i sina upphandlingar ställa krav på att anställdas arbets- och anställningsvillkor är i nivå med svenska kollektivavtal och gällande lag.

Kravställningar som ska övervägas vid utformningen av förfrågningsunderlagen är:

- reserverade kontrakt för sociala företag och idéburna verksamheter
- krav på tredjepartscertifiering (ex. rättvisemärkning)
- krav på tillgänglighet till offentliga byggnader
- krav på att produktion sker i enlighet med ILOs (internationella arbetstagarorganisationen) kärnkonventioner och barnkonventionen
- krav på att diskriminering av arbetstagare eller arbetssökande på grund av kön, etnicitet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, religion eller annan trosuppfattning inte får förekomma
- krav på att arbetstagare ska ha rätt till meddelarfrihet

Upphandlingsmyndighetens verktyg för sociala krav ska användas vid utformandet av förfrågningsunderlag. Krav som ställs ska minst vara i nivå med Upphandlingsmyndighetens krav på basnivå.